

На Джеймс и Адам

ТЪРСИ СЕ:

Златна монета с лика на Едуард VIII от 1936 г.
Наградата е голяма. Монетата се приема без значение от
състоянието ѝ. За контакт – Томас Долард,
улица „Фенел“ №3, Лондон.

Извадка от секцията с избрани обяви от списание „Международни ентузиаста по нумизматика“, май – юни, бр. 51

Първа Глава

18:25 ч.

Събота, 7 юни 2014 г.

Барът на хотел „Рейнсфорд Хаус“,
Рейнсфорд, графство Мийт, Ирландия

На мен ли ми се струва или бар столовете в това място са пониски? Може би се дължи на факта, че се смаявам. Това става с хората, които са навършили осемдесет и четири години. Това и косматите уши.

Колко е часът сега в Щатите, синко? Един, два? Предполагам, че си седнал и работиш на онзи лаптоп, в снабдения си с климатик офис. Е, може и да си си у дома, на верандата, в креслото-лежанка с разхлабения подлакътник и да четеш най-новата си статия, публикувана във вестника, за който пишеш. Как му беше името...? Исусе, не мога да се сетя. Но мога да си те представя – с лице, сбръчкано от тревога, концентрирайки се, докато Адам и Катриона тичат като луди около теб, опитвайки да привлекат вниманието ти.

Тук е тихо. Няма жива душа. Само аз, вгълбен в самотата си. Говоря си сам и почуквам с пръсти по бара, в очакване да вкуся първата глътка от питието си. Ако успея да се сдобия с такова, разбира се.

Казвал ли съм ти някога, Кевин, че баща ми отлично владееше потропването с пръсти? Можеше да почука по масата, по рамото ми, навсякъде, където можеше да сложи показалеца си, за да наложи гледната си точка и да получи вниманието, което заслужава. В моето собствено „потропване“ липсва този талант. Не мога да привлека ничие внимание. Не че има някой, чието внимание да бъде привлечено, освен това на служителката, застанала зад рецепцията, отсреща срещу бара. Тя много

добре знае, че съм тук, но се справя отлично в това да ме игнорира. По тия места човек може да умре от жажда.

Разбира се, те са заети да се приготвят за „Регионалните спортни награди“, които ще се проведат. Огромно постижение е за Рейнсфорд да е домакин на това събитие, за което бе водил борба с Дънкашъл и двата му хотела. Но всъщност заслугата бе на Емили, собственичката на хотела, или може би трябва да кажа жената способна да примами всеки да се поддаде на насладите предлагани в това място. Не че през годините съм изпитвал много от тях.

Но, ето ме, седнал тук. Имам своите причини, синко... имам своите причини.

Само да можеше да видиш грамадното огледало насреща ми. Огромно е. Простира се по дължината на бара зад наредените бутилки алкохол. Не съм сигурен дали е част от оригиналното обзавеждане. Сигурно десетина мъже са били необходими, за да го закачат. Виждам диваните и столовете зад мен, които с трепет очакват да посрещнат задниците, които сега се намъкват в бутиковите си дрехи. Ето ме и мен, в ъгъла, седя като абсолютен глупак с наведена над чашката глава. Но каква глава само. В последно време избягвам да се поглеждам в огледалото. Докато майка ти все още бе жива все пак полагах някакви усилия да изглеждам нормално, но сега какво значение има? Трудно ми е да се гледам. Не понасям да я виждам – остротата, сещаш се, която нося в себе си, и точно ти, през всичките тези години, се бе превърнал в нейна жертва.

И все пак. Чиста бяла риза, опъната яка, тъмносиня вратовръзка, нито едно петно от сос грейви. Пуловер – онзи зеленият, който майка ти ми купи за Коледа, преди да си отиде – костюм и излъскани обувки. Хората чистят ли обувките си до блясък, или само аз все още практикувам това изкуство? Сейди би се гордяла с мен – истински образец на поддържан мъж. На осемдесет и четири все още мога да се фукам с коса и набола брада. Само дето е груба на допир. Дори не знам защо се занимавам да се бръсна всяка сутрин, като до обед сякаш имам телена четка на лицето си.

Знам, че може би не се вписвам в представите ти за хубав мъж, но всичко, което съм харесвал, сякаш отдавна е избягало и ме е напуснало. Кожата ми изглежда така, сякаш идвам някъде от юга. Но знаеш ли какво? Гласът ми все още си го бива.

– Морис – казваше ми баба ти – би могъл да стопиш и айсберг с този твой глас.

До ден днешен гласът ми напомня звука от чело – нисък и пътен. Кара хората да ми обърнат внимание. Едно подсвирване и тази, която се преструва, че е заета на рецепцията, ще ми налее пиене със светкавична скорост. Но по-добре да не създавам неприятности. Имам работа за вършене, предстои ми дълга нощ.

Ето пак тази миризма. Ще ми се да можеше да си тук, за да я усетиш – мирише на „Мистър Шийн“. Помниш ли го? Къщата ни всяка неделя вонеше на него. Това бе денят, в който майка ти бършеше прахта. Този мирис ме удряше като стена всеки път, когато влезех през задната врата. Кихах като луд цяла вечер. А петъците... те бяха за полиране на пода. Миризмата на восък, на домашно приготвените пържени картофи и пушена треска сгрываха сърцето ми и ме караха да се усмихвам. Трудолюбие и питателност – печеливша комбинация. Вече няма хора, които си полират пода. Чудя се защо...

Най-накрая една фигура се показва от вратата зад бара, за да ме извади от нещастиято породено от жаждата.

– Ето те и теб – казвам на Емили, която е като възплащение на красотата и трудолюбието. – Появи се, за да ми спестиш унижението от това да си наляе питие сам? Вече обмислях дали да не извикам госпожица „Услужлива“ да ме облужи.

– Дойдох точно навреме, така че, господин Ханиган – казва тя, подсмиввайки се, докато поставя една камара с листа на бара, гледайки в телефона си, който е оставила върху тях – няма нужда да разстройваме служителите с чара Ви.

Главата ѝ се повдига нагоре, за да ме погледне и в очите ѝ за момент виждам блясък, който изчезва, когато отново поглежда в екрана.

– Очарователно. Това ли заслужава човек, който идва, за да изпие едно питие на спокойствие?

– Светлана ще дойде всеки момент. Имахме кратко събрание относно тази вечер.

– Звучиш точно като Майкъл О’Лиъри.

– Виждам, че днес си в добро настроение – отбелязва тя и застава пред мен, удостоверявайки ме с цялото си внимание. – Не знаех, че ще идваш. На какво дължим честта?

– Невинаги те осведомявам като ще идвам.

– Не, но би било добра идея. Ще мога да уведомявам служителите предварително за спешния случай.

Ето я отново, онази усмивка, с трапчинки, толкова сладки, колкото голяма топка сладолед върху топло парче ябълков пай. И тези очи, проблясващи от любопитство.

– Бушмилс? – пита ме тя и посяга за чаша.

– Нека да загрея за вечерта с бутилка тъмна бира. Само да не е от хладилника.

– Да „загрееш“?

Не обръщам внимание на притеснението, което се промъква в гласа ѝ.

– Ще ми правиш ли компания с едно питие по-късно? – питам аз вместо това.

Тя спира и ме гледа продължително с втренчен поглед.

– Всичко наред ли е?

– Едно питие, Емили, нищо повече.

– Нали си наясно, че ще съм домакин на Регионалните награди? – пита ме тя с ръка на кръста. – Да не говорим за мистериозната ВИП персона, която си направи резервация. Всичко трябва да е перфектно. Работих прекалено усърдно, за да развалиш всичко с...

– Емили, Емили... Тази вечер няма да има изненади. Просто искам да седна на по питие с теб. Без никакви признания, обещавам.

Протягам ръката си през бара, опитвайки да я убедя в думите си. Не мога да я виня за това, че не ми се доверява, имайки предвид миналото. Гледам как усмивката ѝ изчезва.

Синко, така и не ти обясних изцяло историята със семейство Долард. Нито на майка ти.

Предполагам, че отчасти, това стои в основата на всичко, което предстои да се случи тази вечер.

– Съмнявам се, че ще имам и миг спокойствие тази вечер – заявява, гледайки ме подозрително. – Но ще се опитам да се върна при теб.

Тя се навежда леко и сръчно взима една от бутилките, пълни с ценна течност от добре заредения рафт – човек не може да не се възхити на прецизно подредените шишета с етикети. Дело на Емили. Всичко при нея е добре организирано.

Едно младо момиче се приближава към нея.

– Чудесно – казва ѝ Емили. – Това е твоето място. Ето, дай това на господин Ханиган, преди да изпадне в несвяст. А ти... – продължава тя, сочейки ме с един от красивите си, лакирани нокти. – Бъди добър. Светлана е нова тук. – След това предупреждение тя грабва купчинката листа и изчезва.

Светлана взима бутилката, с малко помощ от показалеца ми открива отварачката под бара, след което слага алкохола и чашата пред мен, а после се забързва към най-отдалечения ъгъл. Наливам, докато пухкавата пяна достига върха на чашата, след което я оставям да слегне. Оглеждам се наоколо и започвам да мисля за деня си, за изминалата година... всъщност, за изминалите две години, откакто съм без майка ти, и усещам колко съм изморен, а ако трябва да съм напълно откровен, също и уплашен. Прокарвам ръка през наболата си брада, докато наблюдавам пяната в чашата си. Прокашлям се и се опитвам да се отърся от обзелото ме притеснение. Вече няма връщане назад, синко. Няма връщане назад.

Вляво от мен, през прозореца, който стига до пода, гледам как преминават колите. Разпознавам две от тях – едно Ауди А8, в което навярно се вози Бренън от Дънкашъл, собственик на фабрика за цимент. И една Шкода Октавия с липсващ ляв тас, която би трябвало да е на Мик Моргън. Там е и трошката на Лавин, паркирана точно до будката за вестници. Един червен, дъвен Форд Фиеста. Доставя ми огромно удоволствие да паркирам на това място всеки път, когато е свободно.

– Не може да паркираш тук, Ханиган! – би се провикнал

Лавин, показвайки се от прозореца на колата, връщащ се отнякъде си. – *Не очакваш да разнасям стоката напред-назад из града, нали?* Главата му ще се поклати гневно, а необузданите му коси ще се развоят около него.

– *Не виждаш ли знака? Паркирането забранено, денонощно.*

Разбира се, аз ще стоя подпрян на стената, четейки вестника.

– *Успокой се, Лавин – бих казал, шумолейки с вестника – наложи ми се по спешност.*

– *Да си купиш сутрешен вестник ли наричаш спешно?*

– *Винаги мога да се преместя на друго място.*

– *Знам, че би го направил, Ханиган... знам.*

– *Чувам, че будките в Дънкашъл вече имат кафемашини.*

– *В такъв случай може да отидеш дотам с проклетия си джип.*

– *Аз не съм по кафетата – бих казал, отваряйки вратата на колата, качвайки се и давайки на задна.*

Важни са простите неща, синко. Простите неща.

Изглежда, че работният ден е приключил. Махат ръце, свирят клаксони. Прозорците на колите са свалени и от тях се подават лактите на хора, които провеждат последни разговори помежду си, преди да се запътят към дома с пълни торби, готови за поредната вечер прекарана пред телевизора. Някои от тях вероятно ще излязат отново, преобразени до неузнаваемост. Изгарящи от желание да покажат новите си дрехи и прически.

Надигам чашата и я пълня догоре. Потъмнелите ми, напукани пръсти почукват нетърпеливо по страните на чашата. Поглеждам за последен път в огледалото и вдигам тост на отражението в него, след което отпивам онази първа, благословена глътка.

Нищо не е по-хубаво от пенлива чаша тъмна бира. Влива живот в тялото и масажира гласните струни по неповторим начин. Още нещо характерно за гласа ми е, че ме кара да звуча по-млад. О, да, ако съм на телефона не се разбира, че лицето ми е покрито с хиляди измъчени бръчици, или, че ченето ми сякаш има свой собствен разум. Кара ме да изглеждам като нещо хубаво, нещо изтънчено и красиво. Човек, който

не е за подценяване. И това не е никак лошо. Не знам откъде съм го наследил – аз съм единственият в семейството, надарен с такъв глас.

Така успях да привлека и онези агенти на имоти, които не бяха от града. Не че имаха голяма нужда от убеждаване, имайки се предвид, че фермата ни се намира от кралската страна на границата Мийт¹ и Дъблин, за което всеки би ни завидял. Но тези момчета с луксозни вратовръзки и излъскани обувки не можеха да се нагледат на мястото, особено, докато им разказвах на каква площ се простира имотът. Кимаха с глави, подобно на фигурките на кучета, закачени на задните прозорци на колите. Бъди спокоен – не им се дадох лесно. Няма да позволя на никого да спечели пари от мен, без да се потруди за всяко пени. Обикаляхме цялата ни земя надлъж и нашир, докато вече не се виждаше цветът на обувките им. Всеки един от тях беше нетърпелив да започнем с бизнеса. Препускаха като коне, както би казал баща ми. Но накрая избрах един, на когото да продам империята си – този, който даде най-високата цена – Антъни Фарел. Трябваше да избира него. Не защото ме беше впечатлил с празните си приказки – всички бяха еднакви в това отношение. Не мога да кажа, че и срамежливата извивка на устните му беше това, което ме спечели. Той носеше името на чичо ти – Тони. Мъртъв е от седемдесет години, а за мен още е идол. Младият Антъни доказа, че не съм сгрешил в избора си. Не се отказа докато не продаде къщата и фермата на доста висока цена.

Миналата вечер приключих с нея, с къщата.

През цялата изминала година събирах покъщнината от всички стаи. По малко всеки ден. Надписах всеки кашон, така че да знаеш какво има вътре – Морис, Сейди, Кевин, Норийн, Моли – нейният беше най-малък. Само дето цялото това пълнене на кутии и прибиране на вещи почти ме погуби. Ако Антъни не

¹ В древни времена Ирландия била разделена на 5 провинции, от които Мийт, средното кралство, била петата провинция. Мийт понякога е наричано още и "Кралското графство", тъй като там било седалището на древните келтски крале на Ирландия. – Бел. ред.

ми беше изпратил онези младежи, нямаше да успее да се справя сам. Сега не се сецам как бяха имената им – Дерек или Дес, или... какво значение има това сега? През повечето време се преструвах, че им помагам. По-скоро изпълнявах ролята на мениджър, който ги направлява. Те бяха способни момчета. Нещо, което не очаквам от младите хора в днешно време.

Най-важните неща прибрах едва тази сутрин, когато Антъни натовари последния кашон в колата си. Усещането, да загърбиш всичко, бе странно, Кевин. Малкият размер на кутията, която Антъни бе сложил на предната седалка до шофьора, ме разстрои. Не че в нея имаше нещо ценно – само чайникът, радиото, няколко мои дрехи, принадлежностите ми за бръснене, такива неща. Всичко останало изхвърлих в контейнера за отпадъци, който бях наел. Броевете на вестник „Мийт“ бяха последното нещо, от което се отървах. Никога не оставах без него, там следях новините от фермерските пазари в околността, както и актуалните спортни резултати, въпреки че гледах всички мачове в неделя. Най-много ме интересуваха местните и националните мачове. На дивана бях натрупал купчина с брове от поне шест месеца назад, която накрая се бе превърнала в лавина. Разбира се, ако Сейди все още бе жива, това нямаше да ми се размине. Но, виж, ако ги подредях правилно, чашата ми с чай бе на перфектната височина до мен. Единствено трябваше да се въздържа от резки ставания, въпреки че нямаше защо да се притеснявам за това. Вече не съм толкова пъргав.

Антъни ще се заеме със съхраняването на кутиите в помещението, някъде близо до офиса му. Сега целият ни живот е в Дъблин – трудно е за вярване. Всичко важно, което ми остана нося в себе си. Във вътрешния си джоб имам портфейл, химикалка и лист, на който да си вода бележки, имайки предвид колко разсеян съм станал в последно време. Във външните джобове са ключът за хотелската стая – тежък и здрав; черно-кафявата дула на баща ми, от която никога не съм пушил, но която бях успял да загладя с постоянното потъркване на палеца ми в нея; няколко снимки; разни касови бележки; очилата ми, калъфчето за фиби на майка ти; телефонът, както и няколко

гумени ластика, кламери и безопасни игли – никога не знаеш кога биха могли да ти послужат. И, естествено, уискито ти, което е скрито от погледите, увито в торба от „Магазини Дън“² и сложено в краката ми.

Сигурно ще се запиташ какво се е случило с Гиърстик, кучето ми. Бес, чистачката, го взе при себе си. Адам и Катриона може да се разстроят от това. Знам, че обичаха да си играят с него, когато идваха на гости. Връзваха го с каишка, а той никога не се бе сблъсквал с такова нещо в живота си. И все пак се държеше добре и изпълняваше командите им цяла седмица, или за колкото оставахте. Куче с по-нежна душа не би намерил никъде.

Спомняш ли си как реагира майка ти, когато го донесох вкъщи? Едва ли. Вероятно по това време вече не си бил тук.

– Не можеш да кръстиш горкото същество Гиърстик³! – каза ми тя, след като той бе изгризал скоростния лост в колата на път за вкъщи.

А аз ѝ отвърнах:

– На него не му пука!

Това беше първият и последен път, в който той бе в къщата. През последните месеци държах задната врата отворена, опитвайки се да го подмамя да влезе вътре. Той колебливо пристъпваше прага, влизаше в коридора и показваше главата си през вратата на кухнята, само колкото да ми покаже, че е тук. Дишащ тежко, тръпнещ в очакване да се разходим навън. Нито един от опитите ми да го накарам да се приближи не беше успешен, дори когато му предлагах парче шунка или бекон. Бих се радвал, ако сядаше до мен, докато гледах телевизия или ако лягаше под масата по време на вечеря. Но по никакъв начин не успявах да го привикам. Предполагам, защото през годините не се колебаех да вдигам пръчка срещу него, затова и той

² „Магазини Дън“ (Dunnes Stores) – ирландска многонационална верига за търговия на дребно, която основно продава храни, дрехи и домакински стоки. – Бел. ред.

³ Гиърстик (Gearstick) – От английски означава скоростен лост. – Бел. ред.

предпочиташе да не рискува. В крайна сметка лягаше да спи на калната постелка до вратата и се отнасяше заслушан в приглушените звуци на живота ми.

В деня, в който Беси дойде да го вземе, тя доведе със себе си цялото си семейство – съпруга си и трите им деца. Всички наоколо се усмихваха един на друг (аз самият имитирах най-добрата усмивка, на която съм способен), кимайки и претендирайки, че знаем какво казва другият. Те са от Филипините, поне така мисля, някъде от чужбина. Децата поиграха на двора с Гиърстик. Той им се подчиняваше, скачаше и тичаше подир тях.

– Какво той яде? – попита ме Бес.

– Всякакви остатъци.

– Остатъци?

– От вечерята.

– Храните го с вечеря?

– С това, което остане от нея, сещаш ли се? Малко хляб, накиснат в мляко също става.

Веждите ѝ се сбърчиха така, сякаш току-що бях изпуснал газове пред нея. Усетих, че започвам да се изнервям.

– Всичко може. Хранете го с всичко.

Писна ми от глупости. Погалих ухото на Гиърстик и за последно го видях как накланя глава и затваря очи.

– Добро момче. Хайде, сега тръгвайте. – Промълвих, побутвайки го, но той не помръдна. Отново погалих кадифената козина по главата му и сложих ръка под муцуната му, а той ме погледна, дишайки с отворена уста, развълнуван, с изплезен език. В този момент образът на всеки един от вас се появи пред очите ми – ти, Адам, Катриона, Сейди. Откъслечни спомени от моментите, които сте прекарвали с него. Видях и себе си – как Гиърстик върви по петите ми, докато се разхождаме из полетата наоколо. И без малко да кажа „Не“. Почти казах на Бес да се качи на колата си, да обърне и да ни остави на мира. С поглед помолих Гиърстик да не усложнява нещата, но той не ме послуша и всеки път, когато се отдалечавах, той се приближаваше. Какво ли трябваше да очаквам – че това вярно

създание ще ме изостави ли? Така, както аз изоставях него? Моето предателство към кучето се затъкна като буца в гърлото ми, която не можех да преглътна, колкото и да се опитвах. Накрая единственото, което ми остана бе да вляза в къщата и да затворя вратата. Опрях гърба си на нея, знаейки, че Гиърстик е от другата страна и гледа нагоре – гледа и чака дръжката да се помръдне. Започнах да обикалям из кухнята, устоявайки на изкушението да погледна през прозореца, след като чух шума от опитите им да го вкарат в колата си. Вместо това продължих да кръстосвам стаята и да мърморя под нос в опит да пренебрегна тежестта, която усещах от поредната загуба в живота си.

Не ги попитах къде живеят. Знам само, че е някъде в града. Сигурно в къща с градина, оградена от тухлена стена. Или по-лошо – в някой апартамент. Не съм убеден, че Бес знае в какво се забърква с куче като Гиърстик. Но трябваше да избирам между нея и приюта. И се надявам да съм взел правилното решение. Знам, че можех да го дам на някое от момчетата, които ми помогнаха да се изнеса. Те биха се зарадвали на такова добро куче като него, но пък тогава щяха да усетят, че нещо не е наред. Когато Бес подкара колата си, аз седнах в хола и затворих очи. Слушах как шумът на двигателя се отдалечава и си представях колко объркан е Гиърстик. Прокарах ръка по лицето си, устата ми се разтвори, а аз опитах да прогоня парещото усещане от очите си.

Разбира се, чак сега ти казвам всичко това – за продажбата на къщата, на земята... за всичко. Не можех да рискувам да се опиташ да ме спреш. Не можех да го допусна, сине.

Светлана изучава бара. Оглежда бутилките една по една, проверява хладилниците, с пръст докосва етикета на всяко шише, а ръката ѝ отбелязва всяка марка. Кима с глава и чете, безшумно отваряйки уста, опитвайки се да запомни всичко. От време на време погледите ни се срещат, докато тя оглежда помещението. Усмивва ми се със свити устни, а аз леко надигам чаша в нейна посока. Излиза иззад бара с кърпа в ръка и отново забърсва прахта по всички маси. Нима не може да помирише почистващия препарат? В огледалото виждам кръговите движения на

ръцете ѝ, които чистят вече чистите повърхности. Премества столовете с няколко сантиметра и после ги връща на мястото им. Истинска работна пчеличка.

След като Антъни си тръгна тази сутрин, аз се запътих към офиса на Робърт Тимъни. Винаги съм твърдял, че той е бизнесмен и мъж, на когото можеш да се довериш. Не е тип, който седи по баровете и клюкарства. Истинско копие на баща си. Робърт старши знаеше, че личният живот на хората не му влиза в работата. Не че съм му доверявал всичко. Антъни намери агент в Дъблин, за да не се налага да използвам услугите на Робърт, който можеше да заподозре нещо покрай продажбата на къщата, както и за да не се налага да говори с теб по телефона. Единственото, за което го помолих до момента, е да наеме хотелска стая за мен.

– Той тук ли е? – попитах рецепционистката, когато пристигнах в офиса му по-рано от уговореното. Тя е от семейство Хейни, знаеш я. Беше приятел с брат ѝ, Донал.

– Не би трябвало да се забави много. Може да седнете и да го изчакате.

Огледах редицата от четири стола с черна тапицерия, наредени точно до прозореца, откъдето се виждаше улицата.

– И целият свят да разбере, че съм тук? Ще го изчакам в офиса му. – Вече бях започнал да изкачвам стълбите.

– Това е частен офис, господин Ханиган! – възкликна тя и ме последва, а стъпките ѝ ехтяха подир мен. Стълбището беше тясно, нямаше място, където да ме изпревари, затова поддържах постоянен, бавен ход.

– Заключено е. – Добави тя, когато изкачи стълбите, усмихвайки се уверено насреща ми.

– Няма проблем – протегнах ръка, нагоре към рамката на вратата, и намерих ключа. Показах ѝ го. – Оправих се – заявих.

Възмутеното ѝ лице изчезна от погледа ми, а аз затворих вратата, дарявайки я с най-широката си усмивка.

– Това е влизане с взлом, нали сте наясно?! Ще викна охраната – долитаха виковете ѝ през вратата.

– Чудесно. – Отвърнах ѝ, седнал в стола на Робърт. – И без това имам работа с Хигинс, нека да уцелим с един куршум два заека.

Тя не каза нищо повече. Облегнах глава назад, отдавайки се на заслужена дрямка, слушайки как стъпките ѝ се отдалечават надолу по стълбите.

– Радвам се да видя, че се чувстваш като у дома си, Морис. – Заяви Робърт, когато влезе в стаята пет минути по-късно, подсмивайки се, и ми подаде ръка. – Ще ми отнеме цял ден да успокоя Линда.

Убеден съм, че същата тази млада Линда в момента си е у дома и разказва тази история на баща си, докато вечерят, а той се забавлява на обидите ѝ по мой адрес.

– Робърт, радвам се да те видя.

Изправих се и заобиколих масата, за да седна на не толкова удобния стол отсреща.

– Не, не, стой си. – Възрази той и седна на по-евтиния стол. – Верен на думата си, а? Не закъсния и с ден. Ето, нося ти ключа. Той сложи куфарчето си на масата, отвори го и ми подаде старомодния, тежък ключ, който сложих в джоба си.

– Те знаят ли, че аз съм този, който наема стаята?

– ВИП е, казах им, няма да приеме нищо по-малко от апартамента за младоженци. – Засмя се той. – Емили се опита всячески да изкопчи името на въпросния ВИП.

– Добре, това е много добре. Слушай, Робърт – казах, малко по-припряно от обикновено – Аз, ъм, ще се местя в старческият дом от татък пътя за Килбой. Продадох къщата и фермата, за да покрия разходите. Кевин ми помогна. Намери купувач от Щатите.

Ще трябва да ми простиш, синко, че те намесих в лъжите си.

– Какво? – попита ме той, а гласът му достигна височина, за която бях сигурен, че само кучетата могат да чуят. – И кога се случи всичко това?

– Кевин ми го предложи последния път, когато беше тук. Тогава въобще не обмислих въпроса, смятах, че ще забрави за всичко, ако трябва да съм откровен, но после от нищото, след

около половин година, ми се обажда и казва, че е намерил купувач. Някакъв американец, който си търси дом. И ето ме мен – с пълна банкова сметка и събран багаж. Изненадан съм, че не ти се е обадил. Каза, че ще го направи. Имай предвид, че беше затрупан с работа от вестника, нещо, свързано с Обамакеър⁴. Но ще ти се обади.

– Е, – започна Робърт, гледайки ме обидено, че не сме използвали помощта му. – Не ми влиза в работата. Надявам се, че всичко е законно и открито, и че няма да те измамат.

– Не, всичко е подписано, платено и получено.

– Никога не съм мислил за теб, като за човек, който има нужда от старчески дом, Морис – заяви той. Нямаше да ми позволи да се измъкна лесно.

– Просто ми писна да слушам натякването на Кевин, това е. Лесен живот – това е всичко, което искам сега. И без това ми е достатъчно трудно, откакто Сейди я няма.

Подръпването на струните на сърцето, синко, работи всеки път.

– Разбира се, разбира се. Не ти е лесно, Морис. От колко време тя... я няма?

– Днес стават две години.

– Наистина ли? – учуди се той, натъжен. – Кога минаха две години...

– На мен ми се струват цяла вечност.

Погледът му се отклони от моя и се насочи към лаптопа му.

– Аз, разбира се, съм напълно „за“ старческите домове – заяви той – „Можеш да ме настаниш“, казах ѝ на Ивон. Честно казано, нямам търпение да започнат да ме глежат.

Човек може лесно да каже това, когато е на четиридесет и разполага с удоволствието да има съпруга и две деца у дома.

⁴ Законът за достъпна грижа (ЗДГ), познат още като „Обамакеър“, влиза в сила през 2010 година. Целта му е да даде възможност на всички американци да се възползват от достъпни здравни грижи. ЗДГ има за цел и да предотврати нередности от страна на застрахователните компании, които биха увеличили разходите за здравеопазване на пациентите или дори да предотвратят възможността за използване на здравната система. – Бел. ред.

– И така, апартаментът за младоженци е сбогуването ти с Рейнсфорд. Това ли е целта на наемането му?

– Може и така да се каже. – Признах, оглеждайки обстойно хотела, който се издигаше отатък шосето в цялата си огряна от слънцето прелест.

Знаеш ли, през 1940 година, когато още никой не си бе и помислял да превърне мястото в хотел, аз дойдох тук, за да работя. По онова време, това все още бе семейният дом на семейство Долард. В сравнение с другите големи къщи в провинцията, видът на тази бе необикновен. Входната врата се намираще точно на главната улица на селището така, както би могло да се види на някой площад в Дъблин. Явно на предишните собственици им е допадала идеята цялото селище да им е на разположение – буквално пред вратата на дома им. Нямахше внушителна порта или дълга алея отпред, всичко това бе откъм задната страна на къщата. Редици от дървета, подобни на театрална завеса, бяха наредени от двете страни на дома им и маркираха територията им, която се простираще на голяма площ зад къщата. По-голямата част от тези дървета сега ги няма, а главната улица е удължена и обикаля хотела отдясно, а отляво има цяла редица с магазини. Останалата част от земята им, която не бе купена от общината за разширението на града, все още си е там, но не е тяхна собственост, както всички добре знаем.

Аз бях едва десетгодишен, когато започнах да работя като ратай във фермата на имота. Нашата земя, или по-точно тази на баща ми, колко малка бе по онова време, се намираще точно до тяхната. Периодът, в който работех за тях, не бе най-щастливият в живота ми. Много жалко, че шест години, след като си тръгнах от там и си обещах никога повече да не им преча с присъствието си, не успях да спазя обета си, тъй като с Росалийн настояхте да се венчаем точно там. Така и не разбрах причините за тази ваша обсебеност от това място – твоята и на майка ти. Нейната бе по-сериозна – постоянно говореше колко невероятни и луксозни били стаите там. Направо ме побъркваше

с хвалбите си за младоженския апартамент. Мислех, че ще си докара някой удар в деня на сватбеното тържество. Разбира се, може и да е преувеличавала, за да компенсира моята липса на ентузиазъм. Аз не съм от онези, които се преструват.

– Спалнята на предишните собственици – Амелия и Хю Долард, преди сградата да стане хотел. – Доволно събщи управителят, усмихвайки се така, сякаш това е нещо невероятно.

Тогава ви оставих и се отправих директно към бара. Седнах точно на това място, на което сега сега, и вдигнах тост с уиски, за да отпразнувам наемането на тази стая. Не знам кой ме обслужи в онзи ден, със сигурност не е младото момиче, което сега се приближава, клатушкайки се, с ръце, пълни с чаши, които само Бог знае къде ще сложи – няма свободно място по плотовете. През онзи ден бях толкова погълнат от пиетието си, колкото не съм бил досега в живота си. Съзнанието ми явно смяташе, че вратът ми е счупен, защото отказвах да вдигна поглед и да призная къде се намирам. По точно *сред кои*. Навсякъде в коридора и по стените имаше снимки, които ми се присмиваха с историята, която пазеха в себе си.

Когато по някое време всички се присъединихте към мен, ви почерпих с питие или по-точно питиета, докато слушах как хвалите полилея в балната зала и гледката от младоженския апартамент.

– Имате предвид гледката на моите земи? – казах ви.

По това време вече притежавах почти всяко поле около хотела.

– Не е ли именно това причината, това място да е толкова невероятно? Че виждаме цялата прелест на фермата ни. Твоите прекрасни зелени хълмове, Морис. – Обори ме Сейди, слагайки ръката си върху моята. Можех да се закълна, че алкохолът беше започнал да ѝ действа.

Хвалебствията не спряха и ми се стори, че това сякаш продължи цяла вечност. През цялото време въртях чашата си и се опитвах да удавя гласовете ви, докато отпивам. Семейството на Росалийн дойде и всички заедно отново тръгнахте да

разглеждате хотела. Това ми дойде в повече. Тръгнах си. Пиян до козирката карах до вкъщи и стоях сам в тъмното.

Въпреки това, за моя най-голяма изненада, се насладих на сватбата ви. Предполагам, защото видях колко щастливи бяхте ти и Сейди. Почувствах се горд да те гледам как танцуваш първия си брачен танц с Росалийн. А когато ние се присъединихме към вас – аз с майката на Росалийн и Сейди с баща ѝ – видях как се усмивва Сейди и чух смеха ѝ да се носи наоколо. По-късно същата вечер, тя дори успя да ме убеди отново да ми покаже младоженския апартамент.

– Не е ли просто великолепен, Морис? Какво ли не бих дала, за да можехме да се настаним в него след нашата сватба навремето. Представи си ни само – Лорд и Лейди Мък⁵.

Танцувахме из апартамента, почти се блъснахме в скрина, и паднахме на леглото. Май се бяхме напили. Но целувката ми бе искрена и трезва. Изпълнена с любовта, която тя отприщи в мен, и с която продължи да изпълва годините, които имахме заедно. Не че бяхме перфектна двойка. Но си бяхме добре, ако ме разбираш. Стабилни и спокойни. Поне аз така ни усещах. Знай обаче, че никога не я попитах какво мисли тя по въпроса.

– Ще ни направя резервация. Някой ден, обещавам ти, ще разполагаме с целия апартамент само за нас – казах, излегнал се на леглото, гледайки я. Искрено вярвах в думите си. Чудя се дали и тя е повярвала. И ето ме тук сега, след две *шибани* години по-късно.

Тя почина в съня си. Винаги е казвала, че когато ѝ дойде времето иска да си отиде така. Точно като сестра си, която почина преди нея. Без следа от болест или оплаквания. Целуна ме по бузата предишната вечер и се обърна на другата страна с ореола си от ролки, които бе прихванала със старата ми носна кърпичка. Тя имаше изключително права коса, която навиваше всяка вечер. *Такава занимавка...* мислех си, докато я гледах от леглото всяка сутрин как седи пред тоалетката си – какво не им

⁵ Израз от английски – Лорд и Лейди Мък (Lord and Lady Muck) – обикновен човек, който се държи или бива третиран като аристократ.
– Бел. ред.

беше наред на копринените кичури, които зървах само за по няколко секунди? Но знаеш ли какво? Бих жертвал и последния си дъх, за да мога да я видя да седи пред огледалото още веднъж. Ще гледам всяко завъртане на ръката ѝ с възхита, ще се насладя на всяко нейно движение.

Онази сутрин бях в кухнята и слушах радиото. Вече се бях обръснал, когато осъзнах, че не съм чул шумоленето на пантофите ѝ или тананикането ѝ, както всяка друга сутрин. По времето, когато бях сложил чайника на котлона и все още не я бях чул или видял знаех, че нещо не е наред. Гласът на радио водещия ме последва, когато се запътих надолу по коридора. Разправяше за Мик Уолъс⁶ и укриването му на данъци. Образът на този мъж с бяла като мъх коса и розова риза застина в съзнанието ми, когато отворих вратата и видях, че тя все още е в леглото.

Проклетия Мик Уолъс.

Докоснах лицето ѝ и усетих студенината на смъртта. Коленете ми поддадоха. Стоварих се на ръба на леглото, загледан в лицето ѝ, намиращо се на милиметри от моето. Изражението ѝ бе спокойно. Безгрижно. Бузите ѝ все още бяха румени, но може и да съм си въобразил. Докоснах с пръст меката кожа около очите ѝ, после хванах ръката ѝ, която лежеше под одеялото. Стисках я в своята, опитвах се да я сгрея. Допрях я до бузата си, галех я. Не мислех, че мога да я върна към живот или нещо подобно... не знам, просто го направих. Навярно не съм искал да ѝ бъде студено. Тя мразеше студа. Това е едно от малкото неща, които помня за смъртта и погребението ѝ – онзи тих момент, в който бяхме заедно – само аз и тя, и никой друг. Не ме питай какво е станало после – кой е идвал и какво е казал, нямам ясни спомени. Просто седях в креслото си в хола и мислено държах ръката ѝ – на моята Сейди.

Разбира се, обадил съм се на теб. Поне така ми каза ти месеци по-късно, когато си признах, че не си спомням почти нищо. Трябваше да се държа по-добре с теб, Росалийн и децата, когато дойдохте да се сбогувате. Спомням си, че видях как отваряш ръцете си, за да ме прегърнеш, когато ви посрещнах

⁶ Ирландски политик. – Бел. ред.

на входната врата и как ги спусна надолу, когато видя лицето ми. Вместо това ми подаде ръка. Стисна я силно, а погледът ми остана съсредоточен в ръцете ни до момента, в който не ме пусна. Докосна ме по рамото, преди да продължиш надолу по коридора. Все още мога да усетя допира ти, жест, показващ, че не си просто поредният познат, дошъл, за да изрази съболезнованията си. Какъв срам. Ще ми се да те бях прегърнал, да се бях облегал на рамото ти да поплача, както и да ти дам възможността да направиш същото. Но не го сторих. Предполагам, че не съм могъл да понеса скръбта ти така, както не можех да понеса своята собствена.

Не трябваше да те оставям да се прибереш обратно в Ню Джърси и да се притесняваш за мен. Но няхах сили да се занимавам с това. Няхах сили за нищо, ако трябва да съм честен. Ако станех от леглото, то беше само, за да стигна до креслото си в хола. Седнах със спомена за Сейди, припомняйки си прекараните заедно години, докато пред мен не се появи чаша чай, която ме върна към реалността ми на вдовец. И знам, че ти нямаше да се върнеш в Щатите, ако не беше Робърт, който те убеди, че ще ме наглежда и ще ми помага.

След това дойдохте на следващата Коледа. Щяхме да празнуваме у родителите на Росалийн. Те са добри хора, въпреки че не се опитах да се сблiza с тях през годините. Отказах да дойда на вечерята в последния момент.

– Тук имам да наглеждам някои неща. – Това беше извинението ми.

Знаех, че домът им е само на половин час надолу по шосето, но не можех да оставя Сейди сама, не и тази първа Коледа. Не ми се струваше редно. Затова ти закара Росалийн и децата при родителите ѝ и остана с мен. Дори не мога да си спомня какво вечеряхме. Сигурно супа от пакет. Те се върнаха малко по-късно – носеха две огромни черни торби, пълни с коледни подаръци за децата, и две чинии, завити с фолио, пълни с храна от коледната вечеря.

Дори не си спомням дали бях купил нещо на децата тази година. С това винаги се е занимавала майка ти.

Това беше началото – първият разговор, който проведехме, за старческия дом. Като казвам това имам предвид първия път, когато това е обсъждано в мое присъствие. Сигурен съм, че е било тема на много разговори, преди да стигне до ушите ми. Знаех, че този ден ще дойде. Кой вдовец или вдовица, живеещ сам, не се е сблъсквал с това?

– Разкарай се. – Директно ти заявих аз. – Ще изглеждам абсурдно – играещ бинго, заобиколен от стари жени, облечени в плетени жилетки, вместо да гледам фермата си.

Ти се засмя с онзи гръмък, уверен смях – все пак си наследил някои от гените ми, поне що се отнася до гласа.

– Добре, татко. – Съгласи се ти и сложи ръка на коляното ми.

– Просто си мислим, че там ще си в безопасност.

– В безопасност? Как така в безопасност?

– Ами, носят се слухове за хора, които влизат в къщите и...

– За това си имам тази красавица. – Гордо заявих аз и сложих ръка върху вярната си Уинчестър⁷.

Ти изглеждаше объркан. Но аз нямаше да се откажа от живота, при положение че все още ставам за нещо.

Радвам се, че живееш толкова далеч, колкото и да е неприятно да го чуеш. Нямаше да понеса мисълта, че съм ти в тежест. Сега знам, че най-големият ти страх е да не застрелям някой заблуден глупак, който обикаля хълмовете и би могъл да се озове в имота ми.

Сигурно не е нещо кой знае какво, но се надявам, че когато си у дома ще видиш, че поне се старая да е чисто. Бих казал, че се справям страхотно в тази област. Не мириша, за разлика от някои, които бих могъл да назова. Това, че си стар не е извинение миризмата ти да се носи навред. Блестя от чистота – мия си лицето всяка сутрин и, разбира се, всяка седмица си взимам вана. Преди пет години ми сложиха една от ония рампи и сега мога сам да влизам и излизам. Не си падам по душовете, никога не съм. Всеки път, когато видя душ ми става студено, затова отказвах да сложат в банята, въпреки негодуванията на майка ти.

⁷ Уинчестър – обобщаващ термин, описващ серия многозарядни неавтоматични пушки. – Бел. ред.

Най-голямото ми откритие в последно време са пералните в Дънкашъл, които взимат прането ми и ми го доставят след три дни. Не е като местната пералня, тя не прави нищо полезно. Всяка седмица „Чистият Пийт“ взима прането ми, а после ми донася ризите по-чисти и по-изгладени отколкото и Сейди можеше да ги докара, макар това да звучи като богохулство.

Освен това тук е и Бес, която чисти къщата. И то два пъти седмично, без да пропуска. Бърше прах и мие, докато всичко заблести. Мисля, че майка ти щеше да я хареса.

– Искам най-добрата чистачка, която не говори английски. – Обявих изискванията си на агенцията в Дъблин. – Не искам местни. Търся си някоя дискретна, която да не е клюкарка. Ако трябва ще ѝ плащам допълнително за горивото.

Бес дори ми готви. Прави ми по няколко яхнии за седмицата. Имай предвид, че изобщо не наподобяват вкуса на онези, които правеше Сейди. Всъщност дори не мога да ти кажа какво точно представляват. Отне ми известно време да свикна да ги ям. Чесън, много чесън. Но изненадах сам себе си, когато започнах да ги очаквам с нетърпение, особено тази с пиле. През цялото време, в което Бес ми помагаше, Робърт се скъса да ми повтаря как е трябвало да се възползвам от услугата на Здравния борд за покриване разходите ми за чистачка, както и че съм можел да се включа в инициативата „Храна на колела“⁸.

– Луд ли си? – попитах го. – Никога не съм зависел от подаяния и определено няма да започна сега.

Светлана се шляе наоколо. Приключила е с огледа, чистенето и трупането на чаши. През последните няколко минути обикаля бара в очакване на ордите гости на хотела.

– Ще останеш ли за вечерята по-късно?

Харесва ми името ѝ. Светлана. Категорично и остро, но все

⁸ Храна на колела е инициатива, която доставя храна на хора, които са неспособни да си закупят или приготвят сами. – Бел.ред.

пак красиво. Чудя се как ли изглеждам в очите ѝ? Луд, със сигурност. Седя тук, потънал в мислите си, и от време на време изръмжавам по нещо под носа си. Тя се надвесва над бара към мен, в очакване нещо да се случи – изглежда, че дори и безсмислен разговор със стареца в бара ще ѝ дойде добре.

– Не – отвръщам и по принцип не бих добавил нищо повече. Но днес нищо не е както обикновено. – Това първата ти вечер тук ли е?

– Втората. И снощи бях на работа.

Кимвам и поклащам чашата си, преди да я изпия до дъно. Вече съм готов да вдигна първия от петте тоста за вечерта – пет тоста, пет човека, пет спомена. Бутнах празната бутилка към нея по плота. И докато я поема в ръка, доволна, че има нещо за вършене, аз прошепвам тихо:

– Тук съм, за да си спомня всичко, което съм бил и което никога вече няма да бъда.